ИЗЛАЗИ У ЧЕТВРТАК И НЕДЕЛЮ

ОГЛАСИ
плаћаю се од свакога реда из гармонда први пут 6, а после 4 нов. За жиг сваки пут 30 нов.

Предплату прима уредништво, све ц. и кр. поште; а у Београду разноситель Напредка.

НАПРЕДАК.

ПРЕДПЛАТНА ЦЕНА У АУСТРИСКИМ ЗЕМЛЯМА
На годину 10 фр., на пол. год. 5 фр., на четврт 2 фр. 50 новч. а. вр.
У СРБ. КНЕЖЕВИНИ
На годину 100 гроша, на пол. год. 50 гр., на четврт год. 25 гроша.

Уредништво е у дунавской улици, кући где уд. Стерине, у I. кату.

БРОЈ 95. У НОВОМЕ САДУ, У ЧЕТВРТАК 2. ДЕЦЕМБРА 1865. ГОДИНА XVIII.

Срби посланици у угарском сабору и њиови програми.

I.

Ми овде у граници са найвећом пажньом пратимо, како код вас у провинцияльну буйно развия се живот явни и уставни, и тим нам е све то занимльивие и пожелателние, што се ми свега тога лишавамо у граници войничкой. Наравно, да се нас, као Срба, мора пре свега и по превосходству тицати оно, што се српскога народа ближе тиче.

У томе погледу особито смо мотрили на изборе посланика у сабор из српских срезова. Од характера и начела изабратога посланика зависиће и заступанѣ наших ближих и посебних народних интереса.

Ми смо овде проучили оно неколико програма, кое су српски кандидати обнародовали, едни пре избора, други после избора; жао нам е само, што нису са програмима на среду и явно изишли и остали посланички кандидати и посланици, ер ми знамо, да у српству нашем нема ни еднога мужа, код кога би само требало његово име споменути, па да човек зна, на чему е са његовом политичном вероисповести.

Я знам да би Сремци у жупании од своих кандидата већ искали, да им дођу са програмом, само да ние она отега била при сремским изборима у загребачки сабор; онако су морали люди бирати на гдекоем месту посланика, коме донде имена никада ни чули нису.

Али код вас у угарском провинцияльу дали су слободу у избору, пак се заиста радуемо, што видимо из свега, да су браћа српска тако свестна била при том послу. Дай, Боже, да Србин ужива праве уставности и слободе само кратко време, пак у явном животу никоме неће уступати!

Од Србаля, кои су изабрати у сабор угарски као посланици, познати су нам програми гг. Брановачкога, Стратимировића, Димитриевића и Милетића. Г. Игнятовић истина обнародовао е такођер програм, нога би се он држао, али њега нису изабрали нигде, дакле о њему нећу овде ни говорити. За остале незнамо ништа подробние, какви су, какових начела у политичним питаньима, кои ће се можда претресати у предстоећем сабору пештанском.

Неустручавам се рећи, да ће међу Србима посланицима у Пешти, бити врло великих разлика у држаню при различитим питаньима; валя само узети на пр. посланика г. Александра Николића и г. Милетића; г. Петра Чарноевића и хофрата г. Николу Михаиловића!

Ено само она четири програма, кад узмемо, кои пред нама стое, па колика е разлика! Ту сувопарно изложение г. Брановачкога, тамо дипломатски изцифран програм г. Стратимировића; овде логичко-стилистички галиматияс г. Димитриевића, онамо опет доктринарко-систематички програм г. Милетића!

Разлике ће богме бити велике међу Србима посланицима!

Важна питаня биће, о коима ће се повести реч у предстоећем пештанском сабору, то ови знамо; а вредно би било знати, како ће посланици Срби према њима владати се.

Колико видимо из позната четири програма и колико иначе можемо према личностима изабратим закључивати, можемо се надати, да ће Срби посланици бити већином уз либералну страну. То би било у главном. Неможемо предпоставити, да ће кои од њих бити непријатель уставной слободи у начелу. Истина, по закону има посланик без икаква упутства ићи на сабор; али мислим, да би Србима тек милие било, кад би знали свое посланике на либералной страни, на страни од напредка; ер ено видите, пако е у Загребу: само три посланика Србина што држе са либералном народном странком, пак люди као люди хоће да отуда изводе свашта и по цео народ, макар да се зна довољно, на кои су начин избори текли за загребачки сабор.

Има неких питаня, о коима Срби посланици у Пешти неће имати шта ни говорити, ако већ неће, да се и њиов глас у сабору чуе; на пр. питанѣ о унии Ерделя, по моме мнѣню, свршио е сам сабор ердељски, а питанѣ о одношеню троедне кралѣвине спрам Угарске решиће, ако да Бог, загребачки сабор.

Али има питаня, где ће Срби посланици бити баш дужни реч узимати. Ако ће у гдекоим питаньима моћи решити се ствар и без гласа Србаля посланика, ер се њих, као Србаля и од народа српског изабратих посланика, преко нетиче, има питаня, кое несмеду без речи од српске стране проћи.

Ту стои на првом месту питанѣ о народностима уобште и посебице питанѣ о будућем државноправнои одношеню српскога народа у Угарской. Ово питанѣ несме проћи, а да Срби посланици ту ништа нерекну. Ту се тиче будућности наше, управо ради тога найвише и ишли су Срби ове године на изборно место.

Надамо се, да ће Срби посланици, у колико се то питанѣ буде тицало српскога народа, бити међу собом сложни, као што су им и бирачи српски били сложни. А желимо, да Срби посланици буду на оной страни, коя буде желила обезбезбеђенѣ и осталих немађарских народности у Угарской. У томе ће имати яку подпору под Словака и Русина, особито пак код Романа, коих ће са ердељским романским посланицима бити велики брой. Али како су изгледи, да ће слабо кои Словак или Русин доспети у сабор пештански, то желимо да Срби посланици дигну свой глас у корист свое подкарпатске славенске браће. То изискуе правда и право, то изискуе наша собствена корист, то изискуе образ и поштенѣ народно, да брат брату буде у помоћи.

Али и осим питаня народности неможе се помислити скоро ни едно питанѣ угарско ни едно питанѣ угарско, унутрашнѣ или споляшнѣ, кое неби могло имати уплива у своме извршеню и на питанѣ о народности. Другчие неможе ни бити. Државлянин — поедини или народ у скупу — као члан и уд државнога организма мора у сваком определѣню закона осетити поспешни или шкодљиви уплив коега закона и законског определеня. Зато препоручуемо Србима посланицима, да свуда добро мотре, да се њиовим знанѣм или одобраванѣм неби штогод закључило, што би по нас штетно било. Vigilantibus jura!

У *сремской граници* 30 нов. А. Ћ.

Године 1861 било е на угарском земальском сабору две велике партие: адресовачка или Деакова и одлукашка, коіой е воћа био Коломан Тиса. Сада су се ове две партие мађарске споиле у едну велику партию, и тако неможе више бити говора о посебной партии адресовачкой или одлукашкой. Можда ће сада у сабору бити една малена фракция, коя ће у свему са владом ићи; можда ће с друге стране опет малена една фракция представляти крайню опозицию; али велика средина међу њима држаће у главним и начелним питаньима заедно; у посебним касним стварима може бити да ће бити каквих маньих нуанса.

О држаню ове споене, фузионистичке партие у предстоећем угарском сабору узима се, да ће овако бити.

Ако *Хрватска и Ердељ* небуду у пештански сабор позвате, онда е та партия наумила пре свега довести реч о *покунѣню сабора* земальскога, те од тога непопустити, и зато прогласити да ние сабор кадар тако крњ закључивати. Наравно, да би онда престао сваки други говор. Али ова партия узда се у владу и уверена е, да влада иде и сама затим, да се угарски сабор у смислу угарских закона попуни, тим пре што док трае верификация у угарском сабору, влада има каде извршити у Ерделю закон о сединѣню с Угарском.

Предпоставляюћи подпуност угарскога сабора, искаће се пре свега: да се *успостанови правна непрекидност*, наиме да се успостави *одговорно министарство* и уставне муниципие. Ако дакле влада увиште, да се пре свега предузму краль. пропозиие, т. е. да се предузме ревизия закона од 1848 с обзиром на свезу Угарске с осталом Аустриом: то ће сабор угарски у одговорной адреси своіой пре свега искати, да се одклоне тегобе земальске, те ће по свой прилици одбити предузиманѣ краль. пропозиция, пре него што се то саборско исканѣ неиспуни.

Говори се, да влада немисли ни мало што од закона 1848 извршити, докле се ови неподвргну ревизии; а ова велика партия опет каже, да неће одступити од *подпуног, безусловног и фактичног* признаваня правне непрекидности. Влада што чини, чини тако из опортунитета; она каже, да закони 1848 формално важе, али мисли, да се њиово точно извршенѣ неможе допустити због државних интереса, зато пише, да се они найпре ревидую и наново санкции поднесу, и онда е готова тако преиначене законе извршити. Влада неће да изврши ове законе зато, што се бои, да ревизия неће можда одмах поћи за руком, а ако би ти закони постояли, дошао би обстанак државе у опасност.

А ова нова сединѣна партия наводи напротив начелне узроке. Она е готова предузети преглед закона 1848 и влади у толико попустити, у колико то иискуе с едне стране безбедност монархие, с друге стране пак автономно положенѣ Угарске; али мисли, да неможе тога ради жртвовати основ угарскога устава. А тай основ начело е: да се постоећи закон може преиначити едино уставним путем чрез земальски сабор и краля. Сваки пак постоећи закон, докле год ние уставним путем укинут, точно се мора изпуњавати. Ер ако се остави влади право, да може неизвршити формално важећи закон, ер се њой несвиди, онда треба іош само то, да се влади цели устав несвиде, па да сме и њега обуставити,

Дакле прва спорна точка међу сабором и владом можда ће бити та, што ће влада искати предходну ревизию, и допустити тек касние извршенѣ већ ревидованих закона, а сабор ће напротив искати пре свега извршенѣ постоећих закона, т. е. фактично признанѣ правне непрекидности, и пре но што се то неиспуни, неће хтети упустити се у расправлянѣ кр. предлога, дакле ће одрећи ревизию неиспуњених закона.

Колико се чини, да су ово две ствари, кое се недаду сложити, опет се надаю, да све то неће бити неодольива препона коначном решеню. Има подобних примера у парламентарной истории угарской, премда и то стои, да се данас тиче далеко важних ствари. Мисли се, ако само влада припозна важност закона од 1848, да то може бити предмет више адреса и рескрипта, а сабор има међутим каде спремити нове законе, наравно уз условлѣ, да их краль. потврђеню дотле неће подносити, докле уставно станѣ небуде сасвим успостављено. Ако пак влада види, да ће се пристати на ревизию закона од 1848, а да ће резултат томе бити добар, то се мисли, да неће влада устручавати се, да одмах испуни законе од 1848, како неби измиренѣ учинила немогућним.

Іош би остало питанѣ: да ли ће из ревизие закона 1848, нарочито што се тиче заедничкога расправляня *заедничких послова*, произићи резултат, кои ће устав угарски у сагласие довести са владиним исканѣм и кои ће се осврстати и на интересе наследньих земаля? О овоме засад само толико кажу, да у Пешти озбиљно за тим иду, да се и у томе све на задовольство обострано реши.

Притужба народно-либералне странке, кою е она поднела Н. Велич. на поступак светлога бана у саборской седници од 12 нов. гласи овако:

„Ваше ц. кр. ап. велич. кралю и господару наш премилостиви!

Препонизно подписани великаши и заступници троедне кралѣвине, уздаюћи се искрено и подпуно у кралѣвску реч Ваш. Велич., коя нам е обявлѣна превиш. прогласом од 20 септ. и кр. одписом од 2 новем. о. г. похитисмо радостно у сабор на 12 новембра о. г. уречен у главни град Загреб, да према позиву и благой отчинской намери В. Велич. вршимо уставну свою задаћу, тер да помогнемо размрсити и поравнати уставну размирицу, коя ево од неколико година погибелно засе-

ца у државни живот под жезлом В. Вел. живућих народа.

Наше е тврдо уверење, да се тај велики посао може свршити само начином и путем, што га В. Вел. премилостиво показало своим народом: договором наиме и поразумлевањем између круне и народа. Но има ли ово поразумлење бити користно и трајно, то мора да буде изражај народне воље у том договору непомућен и чист. Све настојање и сви напори владе В. Вел. овамо од 20 октобра г. 1860 об уставном уређеню државе остадоше без успеха управо с тога, што се ниие пазило на праву волю народа, кои едини могу државу и уздржати и подићи, већ се уметно стварале привидне већине, кое присваяюћ си власт народа, а немаюћ њихове снаге, могу користити само поединим людем и сталишем, а нипошто круни и народом.

Овакове тежње обстое у нашой домовини и дан данас, жалибоже преко ясно и гласно очитоване воље и намере Ваш. Велич.

Уза све то — морамо искрено исповедити — нађосмо се у чуду, што се поред споменути наймилостивиих изява Вашега Вел. без икакова околишаня о том настои, да се изражай народне воље запречи, тер да о судбини наше домовине одлучуе умѣтка већина, састављена из живаля, кои по правиу своіой к тому позвани нису.

Ниие наша намера овде наводити све тегобе, штоно нам изтичу из самога изборнога реда, ер се надамо, да ће им се већ за овога засѣданя саборскога наравским путем законарским доскочити. Наша се тегоба за сада састои само у том, што бан троедне кралевине, барон Іосиф Шокчевић, пословник нашега сабора, потврђен Вашим Вел. употребљуюћ пристрано свою председничку власт, проти ясному смислу његови речи тако тумачи, да се саборско наше дѣлованѣ ни започети неможе, ако нећемо да самовольи широм врата отворимо.

По реченом пословнику мора се сабор наш тако конституирати, да се сви саборски чланови у одсѣке разделе и по одсѣци међусобно испитаю правилност избора и доказљивост изправа о том доприношеня, едном речју, да се овѣрове. Кад су две трећине саборски чланова на тай начин верифициране, изабираю ове частничтво саборско и сабор се конштитуира, а истом верифицирани чланови конштитуираног сабора имаю одлучити о препорних чланови саборских. Овай пут између осталих нису верифицирани приседници банскога стола; негледећ тога хотио е саборски председник, барон Іосиф Шокчевић, да се право њихова суделованя мора признати пре, него што се сабор конституира.

Ово е очевидна неправда, коя на то сиера, да прави заступници народа буду маіоризирани умѣтном већином неправилни саборски чланова.

В. В. Овай поступак мора се назвати продужењем досадашнѣ владавине, коя ниие имала никакова повольна успеха ни по круну ни по народе; последице бо нѣзине бияху сами провизории, у кои е страдало готово све, што држава по своіой задаћи унапредити мора. Будући пак да смо се с горе наведени изява Вашега Вел. уверили, да е продужевѣ речене владавине проти отчинским намерам Вашега Вел. то синовльом поузданошћу долазимо пред узвишено престолѣ Вашега Вел. с препонијеном тегобом проти реченом поступку, надаюћи се чврсто, да ће В. В. по своіой владарской мудрости сходно одредити, да се закон врши и да се едном постигне узвишена намѣра Вашега Вел. кою смо ми приправни на част и славу круне и на корист народа подупирати сваком приликом и свими своими силами. У Загребу, 26 студенога 1865. Вашега ц. кр. ап. вел. врепокорни подаваци: (Следе подписи.)

У Новом Саду 30 новембра. Познато ће бити, да е овдашня наша црквена обштина 1861. по уставном закону организована, а доцние по налогу власти у октроисану преображена, пошто іой се чланови наименоваше. Овай е поступак чланове обштине немило дирнуо, те су неки предали и жалбу ради тога наместничком већу и добили одговор, да им е жалба истина основана, али да іош ниие време да се задовольи. Обштина е овай одговор жельно дочекала и радо примила и све еднако очекивала време, да се као уставно организована са другом своіом браћом састане и заеднички дела, с тим више, што особито у важниим и огромниим пословима обштинским ниие се држала за позвану, да их сама уређуе, боећи се ништавих заключеня а и слабог одзива за обшту ствар. Али то се њено очекиванѣ на читаву годину дава продужи па како сада политичне ствари стое, продужило би се ямачно іош и на више година, и њна би се провизория найпосле тако утврдила, да би силни дух времена требао да е потресе. Еле тврдой и племенитой вольи припомогне случай. 28 нов. о. г. скупише се чланови на позив г. градоначелника на збор и осетише да немаю старешине, ер им се наименовани старешина Гаврило Ползовић пре неколико дана упокоио. Присутни чланови видећи ту оскудицу и желећи сваки себи по свом стародавном праву изабрати старешину, и повратити уставну автономию обштине, одлучише договорно, да ради тога одмах учине представку вишой власти. Представка, кою е подписала већина чланова садашнѣ обштине, гласи овако:

„Племенити мађистрате!

„Интиматом овог плем. мађистрата од 12 февруара 1865. бр. 38 извештена е овдашня православна црквена обштина, да е високослав. краль. унг. Наместништво одпустом од 5 јануара 1865. бр. 98650 из г. 1864. за основану припознало молбу више овдашньих грађана и представника исте обштине, да се автономия обштини поврати и представништво слободним избором на начин од год. 1861. састави, али е ипак решило, да „са обзиром на предстоеће обштине унутрашнѣ организованѣ свих православних обштина, коем се сада управо ради, молбу просителя за сада уважити не може.“

Од тога времена ево ће се кои дан навршити година дана, а ова обштина све е еднако у неизвестности, да ли право, кое фактично извршуе, доиста може са подпуном одговорности извршивати. Унутрашнѣ организованѣ обштина до данас се ниие свршило, нити е изгледа, да ће се скоро свршити. А послови у круг решаваня исте обштине такови често долазе, да их ова тако рећи провизорна обштина не може ни са оним одговорности ни ауктоитетом решавати, кои важност истих послова захтева. Тако се пре више месеци на саму штету обштинског добра осети оскудица, кад се сазваше и стари чланови и други синови наше православне цркве на договор и припомоћ ради грађеня темпла православне цркве. Али се они изразише, да к саветованю и помоћи томе обштинском добру не могу приступати донде, док невиде, да и други синови наше православне цркве по праву своме и закону учествую у обштинским делима, ер као што су позвани да терете обштинске сносе, тако исто имаю право захтевати, да о светованю о тима теретима могу учествовати, иначе мораю остати хладни према обштинском добру, од коега се неправедно исключую. Због тог аномалног ставя морала е храмати и храмлѣ све еднако обшта ствар.

У том се ето догоди и смрт пређашњег председника ове обштине г. Гаврила Ползовића, тако да остасмо сасвим без старешине, 28 нов. (10 дек.) 1865. морадосмо се из седнице разићи, не савршивши ништа до само то, да представку ради автономие, представништва и председника учинимо.

Ми дакле подписани налазимо сада за найудесние време, да се овой обштини из горе поменутих разлога поврати њна пређашня автономия и пређашня автономия и представништво, а и право, да сама себи изабере свога председнипа, у толико пре, што ниие изгледа, да ће се организованѣ обштина скоро свршити. а важни послови гомилаю се, кои захтеваю заедничке деланѣ и одговорност свию синова ове православне обштине.

За то молимо; да би пл. мађистрат дотичном месту ову нашу понизну представку предложити и сходну наредбу учинити изволео, да би се овдашньой обштини што скорие повратила њна уставна автономия и представништво, и дала власт, да себи сама може свога председника изабрати, ер у противном случаю подписани не налазе, да могу и задатку своме и савести своіой у далѣм обавляню обштинских дела одговорити. Остаемо са високоштованѣм.

У Н. Саду 29. нов. (11. дек.) 1865.“

Подписи следую.

Нови Сад 1 дек. Юче после подне у 2 сата груванѣ топова и лупнява звона огласи, да е Н. В. краль дошао у Пешту. У вече е била варош осветлѣна овим радостним поводом. Н. В. краль отвориће сабор сутра.

— Синоћ у 8 сати преминуо е овде архимандрит беочански (пре гомирски) *Гервасие Петровић*.

— Као загребачки листови являю, г. грчко-ориентални патриярх Машировић вратио се из Беча натраг у Карловце (?)

— У прошлу неделю отишао е одавде саборски посланик г. Милетић у Пешту. Данас одлази у Пешту посланик г. Стратимировић. Прексиноћ су поштователи г. Стратимировића дали банкет њему у част.

ДОПИСИ.

— У **Фелдварцу** 30 нов. Юче доподне сарањисмо нашег врлог и незаборавлѣног Србина *Николу Войновића* адвоката у 36 години његова живота. Являюћи за ову жалостну вест, немогу а да неспоменем некое црте из његовога живота. После свршени наука 1854 ступио е у явно звание и за кратко време буде за судског помоћника произведен. 1861 год. буде за жупаниског уставног судца нашег потиског округа изабрат, а са наступанѣм саданѣ провизорие на овом званию захвалио е. 1864 год. буде за србско-народног посланика у Карловце за овай диштрикт изабрат. За цело време свога службованя тако се примерно, племенито, точно и праведно владао, да е и код свога старешинства, и код народа пуно уваженѣ задобио. То видесмо и при ючеранѣм погребу његовом, ер у пркос неугодном времену, приспеше поштователи нашега Николе и из околни места.

Наш покойник био е слободног духа и начела, а да негрешим, Милетићев избор за земаљског посланика нанесе му од чести рану смрт, почем као Милетићев приврженик седио е онако болестан при вотизираню од 10 сати из югра све до 5 сати поподне непрестано на отвореном изборном месту бележећи.

У предпрошасту неделю найвеће веселѣ приликом посѣте посланика нашег г. Милетића, а у исти дан после 8 дана найвећа туга, ер сада почиваше мртво тело Николино на истоме столу, за коим се пре осам дана найлепше беседило и веселило!

Његa могосмо сматрати од први и найврсниі Срба овога дичног потиског диштрикта.

Опело спроведоше четир пароха са протим жабаљским и двоицом ђакона; надгробно слово беседише му местни парох г. Іован Цветковић и прота Папић, на чему им хвала.

Његa осим тужне супруге Милеве оплакую іош петоро неяке дечице, многи сродници и приятели — заслужио да му се од срца рече: Вечна му памет и лака му црна земља била!

Сомбор 27 нов.*) Све сам очекивао, да би л се какво вештие перо латило описиваня овдашњег посланичког избора, ал кад видим, да се нико нелаћа, а оно ћу вам га я овако напросто описати, ер би ми врло жао било, да недозна цело србство за овай заиста леп избор.

Као што вам е већ познато, овде су се наши помађарени и непомађарени Бунѣвци врло яко били заузели и сва могућа употребили, да произведу г. Гашу Корића за саборског посланика. Ту ти е било плаката, ту песама, ту позива на народ, (за кое се чудим, да их е власт и на свет ниии допустила, почем су найгоре грднѣ у себи садржавали) и бог те пита какви начина кортешованя, само да неиспадне Србин за посланика. Наши Срби су на све то ћутали, па мирно радили за свога кандидата, у тоа доће и жельно очекивани 17 новембар т. е. дан избора.

У ютру рано, тек што е свануло, искупи се табор наши Корићана и вичући „илѣн Корић Гашпар!“ стави се пред варошку кућу. Мало час ал ето ти и наши ваљани Србаля; сваки ти е весео, сваки жели да куцне час, у ком ће показати, да е прави Србин, сваки ти весело кличући ступа за нашим лепим тробойним баряком, као канда се деверски алай-барјак вие пред њим. Ту ти е и старо и младо, и мужко и женско, ту 4—5 гайдаша, ту тамбураши; цео е спровод изгледао, као да е нека народна светковина. Па кад се заори из хиљаду грла „устай, устай Србине,“ као хитра муња севну у топлим србиньским грудма неко неописано чуство, кое нагони, да се и нехотице гдикои свога празног пояса маши.

Ево овако су се наши србски бирачи искупили. Затим се ступи к избору и почем се ни едан кандидат едногласно извикати ниие могао, то се предузме гласанѣ.

Бирачи, кои су гласа имали, ти су се сви у варошку кућу искупили и чекали, док на коег ред недође, а младеж мушка и женска на пространой пияци наше лепо коло водила, и тако е почем се гласанѣ све до 10 сати у вече отегло, и ова народна светковина све до мрклог мрака траяла Но да ова слава свой подпуни свечани вид добие, нису ни наше отмѣне лепотице код куће остале, већ се кое у србску читаоницу, кое у приватним око варошке куће лежећим зданиима — гди коя и са црвеном плавог „живио Ника Михайловић“ надписа цедульом на грудма — искупише и оданде кроз прозоре ову лепу светковину посматраше.

Кад се гласанѣ, као што реко око 10 сати у вече сврши и г. Михайловић 522 гласа више добие него Кориѣ, буде г. Ника Михайловић за земаљско-саборског посланика сомборске вароши проглашен, на кое се дуготраюће громко „живио“! заори. Тако се србски бирачи весело, а бунѣвачки покунѣни развиђу.

*) Ваша понуда мила нам е и драга. Уреди.

Немогу пропустити, да явну благодарност нашем врсном одветнику, валяном Србину и председнику овога избора г. Гедану Леовићу неизявим, кои е овай избор тако вешто умео руководити, да само њему као председнику, г. поджупану Атанацковићу и г. проти Бранковићу као одборним члановима можемо зафалити, што е овай избор тако лепо текао и тако мирно свршен био, ер е противна странка, видећи, да е у маньини, заиста непоштена средства хтела употребити, само да се овай избор осути. Хвала данлем овой господи на њиовом труду и слава им! Хвала и нашим свештеницима, па и осталим грађанима, кои нису жалили труда и по салаши наше Србе обавешћивати и на гласанѣ позвати. Живили! И наш народ, кои се из сна пробудио, живио! Живиле и наше лепотице, кое су и овом приликом показале, да им благостанѣ србства на срцу лежи!

Морам читателя споменути, да писац ови редака ние Сомборац, па баш зато за свету дужност држи Сомборце пред целим србством пофалити.

Ово дана е средоточни одбор наше жупание држао свою редовну седницу, у коіой су прочитана била известия о изборима наше жупание, те тако буде због догођене неприлике и неправде у Товаришеву нов избор на 9 дец. одређен и за председника истога г. Кондороши из Н. Сада умолѣн.

— **В. Бечкерек** 26 нов. Уче е овде за посланика за угарски сабор изабран г. Ѓорђе Стратимировић. Он е имао 1011 гласова, а противни кандидат г. Лазар Хаџић 514. Гласованѣ траяло е до после пет сати увече. Око полак седам крене се велика бакляда, те поздрави г. Стратимировића као избраног посланика и он се на то лепим одговором благодари. Данас е наш избрани посланик отишао. Г. Пера Чарноевић бави се код нас већ од два дана. Данас око 11 сати пре подне дође у читаоницу, да се захвали овдашнѣм грађанству и обштини на њему указаном поверею, што су га позвали били, да се кандидира за овдашнѣг посланика. Чуем, да намераваю довече и г. Чарноевићу бакляду давати. — Г. Сандић кандидовао е за Бешеново, и сви су Србльи били сложни и за њега Но пре нег што ће се гласовати, почну Мађари и пияна бугарска момчад наше люде ударати и дерати им кожуве, с тога наши люди, кои су били у маньини, а нису дошли да се туку, оду кући, и пошлю телеграфом протест вралю. Сад чуем, да Ронаіов избор неважи ништа, да се мора на ново гласати и да има изгледа, да г. Сандић за посланика изабран бити може.

У **Вршцу** 24 нов. Од свуда и са свию краева србства у Угарской стижу вам гласови о уписиваню бирача и о изборима посланика за предстоећи сабор.

Тек када се одушевлѣнѣм раздрагани духови мало стишаше, мого се и я пера латити, да у кратко течай избора нашег посланикам.

Као што скоро у свима варошима и срезовима у коима Срби у већини или у подеднаком брою са иноверцима и инородцима измешани станую, само еднодушна слога и ревностно заузиманѣ што едва могућност ствара, да Срби мегдан над другима одрже, тако е и код нас до кратког времена амо права немогућност била, да иноплеменике надмашимо. Препона найвећа беше наша неслога.

Ово чедо гнѣва Божиег раздвои и баци нас гадним пороцима; с тога и ликоваше иноплеменици вароши наше; с тога презренѣм и гледаше на раскламкану снагу нашу, кою они доселе увек на свою корист употребити знадоше. Али дође време, да им се презрителни осмех у крайнѣ огорченѣ претвори, наступи час, кои их понизи и нагони, да нас са респектом и уваженѣм мере и гледе.

Докле су они свое люде, кои су у обзиру народног поноса тупи и без чуства, сваким могућим начином на уписиванѣ у бираче митили и гонили; докле су наше люде од уписиваня плашенѣм и по њих користним тумаченѣм одвраћали, докле им напокон и сама пописна изборна комисия (коя е из скоро само њиови люди састояла се) сваком могућном помоћу на сусрећу излазаше, напротив наше люде одвраћаше па найпосле и грдньом испраћаше: донде жива подузетност врсних неких родолюба млађане крвце србске, употребивши све силе свое, никаква труда нежалећи, допринесе на велико удивлѣне свима, да по свршеном уписиваню Срби — што сад први пут у Вршцу беше — већину малу броише.

По самоме положаю вашем тешко нам е и равнотежу само са инородцима одржати, некмоли када іош и наша поедини злосрећника себичност узмемо, кои су да су и они іош потайно противничке заставе држећи се ишли на то, да овдашньим Немцима помогну, рођене свое на народну штету одвраћаюћи од народна ята. Дужност би нам била ови подле душе, кое из милости туђе живећи као ядно оруђе противничкой страни служе, поимевце на видик изнети; но ћемо васад, питаюћи се надом, да ће се едном и они осветити, имена им муком прећутати, изявлююћи уедно, да им у будуће сваки миг и корак позорно пратимо, а первим поводом шньима ћемо и явно на среду!

Ова нам е прилика згоду пружила, да смо сваког добро упознали и по поштаню, сталности и родолюблю верно прибележили.

Наиме они нека се добро у памет узму, кои о себи велико родолюблѣ трубише, а овамо криюћи се и ноћу седнице обдржаваюћи, од едног се поводити дадоше, коег намера ясно доказана на видик изађе, да е бистро расположенѣ силом у вабуну довести и замутити хтео.

Елем пазимо, за ким у овако одсудним делима пристаемо; меримо сваком углађене речи његове и позорно пратимо кораке његове.

Коим начином до никад досад небивше србске слоге дођосмо, прећутаћу. Доста, на срећу и дику нашу, до подпуне сагласне слоге дођосмо и братским одушевлѣнѣм еднако задахнути решисмо: да Србина али са стране себи за посланика бирамо.

Будући да се г. Светозар Милетић на позиву нашем да кандидуе код нас захвали, то се еднодушно на врлом мужу србском г. Мили Манойловићу из Суботице сложисмо.

Од касние образованог шireг србског местног одбора буду г. Манойловићу два одборника у особи г. Милете Брадваровића и Уроша Гавриловића до Тамишграда у сусрећу оправлѣни.

Кандидат србски стиже. На желѣзничкой станици види се силесия дочекуюће светине; велики брой каруца и млоштво коњаника у рукама тробойне барячиће држећи — коњаници беху чисто одевена млада србска момчадия наша, предвођени неким члановима омладине наше.

Непрегледне дужине поворка креће се у варош: воз е у ходу, с лева и десна свет пешачи, на поляни груваю прангие; Срби из тисући грла кликћу: „живио“!

Прангие и опет тутань подигоше, док и с трећег места овима одговараюћи незагрмише; „живио“ ори се и на све стране разлеже — ал и ние иначе код толико юначки гръоца србски. При величаственом призору овом клонуше срца и наде нашим Немцима, као да одавде већ исход избора предвидише.

Од овог дана до проглашеня избора (избор траяше едно 2 дана) неби мира; у вече бакляде, певанке и поздравляюће беседе.

При дочеку на станици наш седи у овой ствари заслужни председник одбора србског, преч. г. прото, поздравио е приспевшег кандидата, а г. С. Циюк адвокат*) лепим речма при бакляди.

Ал среда, као дан избора, остаће у Вршцу незаборавлѣна. Рано са зором креће се гомиле бирача, предвођени своим четовођама, кои на коню яхаше, и баряктарима великой пияци; милина беше гледати долазеће чете, сваку из свое махале, са заставама, на коима име србског кандидата беше, како се у едну огромну чету сливаю, над коіом валяни г. Васо Токин команду преузе. Гайдаши, банда и пуцнява. И немачка странка стиже; една супрот другой место заузе. Куће се неиде. Овде е млого припомогао добар распоред код наших ког е г. К. Гренчарски сенатор уредио: сваки е четовођа свое прибележене имао, па кои би глас свой већ предао, имао би се овом ради далѣг равнаня приявити.

Немци беху претньом, наговором и новцем мићени, да се пре гласаня дома не разиђу; наше е чисто одушевлѣнѣ на месту гласаня одржало. Тек 11 свега од обе стране од 2052 бирача изостаде! Изборна комисия, коя се из сами Немаца састояше, сваку приливу тражише, да цео акт оборе; ова им претня еднако у усти беше; особито председник г. Вац, да грофа Бетлена за посланика постави, явно са Немцима из дворане агитоваше, уз њега іош и неки др. медицине, кои е не давно подоста на лутрии великой добио, од чега му повелики део на агитованѣ за грофа Бетлена одпутова.

Видећи незаконито поступанѣ депутациие ове (за кою опет Србину едном благодарити имамо!) наш свет у велико е огорченѣ дошао, и едва га честити Срби од какова юриша на противну страну уздржаше.

Страшно е било нестрплѣнѣ обе стране. Фала Богу, победа на нашой страни оста!

Када се са сунчаника повина: да живи Мила Манойловић посланик! неби у народу края „живио!“

Г. М. Манойловић беше у тренутку из свое собе од снажни србски мишица у дворану мађистратску кроз сред безбройне масе света однет, одкуда е доцние на три језика свою благодарност на великом подареном му повереню изговорио.

*) Овай е господин од одбора умолѣн едну песму за ову пригоду написао, кою е г. Л. Радак складно у глас дотерао.

Петак увече беше му „обшта“ бакляда као посланику правлѣна, но ниедног Немца неби на њой; у суботу би банкет њему у част па опет ниедног Немца! Нама е ипак доста, да су бар први њиовой страни припадаюћи на овой почасной софри били.

Више се здравица напияху, музика непрестанце свираше, прангие пуцаше. На вече због млоштва сакуплѣна света, кои листом поюри, да у пратньи свог посланика учествуе нареди се одлазак до станице желѣзничке пешице; те тако под млогим заставама, са буктиняма, бандом, гайдашима и силним пратиоцима, при осветлѣним проворима испратисмо нашег посланика г. Милу Манойловића.

V Београд 24. новембра. Неумитна смрт поразе нам опет едног избраног међу избранима, неживи међу нама више Коста Бранковић професор и ректор велике школе наше, човек пун знаня, науке и врлине. Он е кров пуни 29 година као професор философие и разни стручни наука на овдашнѣм лицею себе прославио и заслуге стекао, а то све своим заслугама. Погреб ректора Косте Бранковића, члана ученог друштва србског и члана школске комисие, тако е сиян, тако величаствен био, да е заиста одговарао тако заслужноме Србину и люблѣном наставнику своих ученика, кои се овом приликом показаше достойнима свога врлог наставника; опело у Саборной цркви било е сяйно. Света е тамлого било, да се ние прегледати могло. При опелу на ком е множина свештенства учествовало, био е и преосв. г. митрополит. Архимандрит г. Іовшић давао е слово у цркви, пуно важности о животу покойног Косте Бранковића.

После тога говорио е као друг садругу последню реч пред великом школом садашньи заступник ректора г. Сергие Николић на катедри, коя е у црно била завиена, а под црном великом заставом, коя се на академии виорила, тужно означаваюћи жалост велике наше школе. На гробу словио е г. С. Николаевић вешто изражаваюћи тугу и жалост ученика, кои оплакую врстног наставника, кои ће се тешко накладити. Све што е покойника познавало, изашло е да му последню почаст ода и све е тронуто било. Таквоме мужу, кои е пуно заслуга стекао, и ми велимо: Вечан ти спомен међу нама, ер си вредан, да те цело Србство са поносом споминѣ!

Д. С. — Из **Новог Сланкамена** 21. нов. У Н. Сланкамену нема православне цркве. На св. заведение упутим се дакле у Стари Сланкамен, кои е одавде мало више од четврт сата удалѣн, на св. литурѣию.

Кад е други пут одзвонило, уђем у цркву и бацивши поглед по храму, срце ми заигра од милине, видећи св. храм пун побожних хришћана кои се на молитву скупише.

Св. богослуженѣ се започе, г. парох М. Ж одчита св. еванѣелие, растолкуе га и додаде тако красну моралну науку, да сам доиста дирнут био. То исто приметио сам и на сабраном народу.

Искрено ћу исповедити, да до данас мало сам храмова налазио, у ком би ово чути могао. Доста сам се пута и чудио, кад сам у каквой варошици или селу у цркви био, да се слабо народ на молитву скупля. За мене то бияше тайна, кою сам тек данас открио, и увидео, да долазак у цркву само од доброг пастира зависи.

Нећу никог да саветуем; али држим, да би добро било, да се и остала господа пароси на младог нашег пастира угледаду, те би тим начином може бити народ наш могли на пут прави извести.

Угарска.

— Дальи саборски избори ови су: у Сенѣурѣу у Торонталу Ференц Карачоньия, у В. С. Миклошу у Торонталу Іован Ронаия, у Билету у Торонталу барон Бела Липтаи; у земплинской: гроф Юлие Андрашия, Павле Кошут, Іосиф Молнар, Гаврило Лоняи, барон Алекс. Ваи, Павле Сирмаи, Гейза Сирмаи и Карло Вечеи-Олах, у Креминци Іосиф Мађаш, у веспримской Аньош, у Зорленцу у крашовской Аловиз Влад, у сатмарской Никола Уйфалуши, у Боньхаду Бела Перцел.

Троедна кралѣвина.

Загреб 24 нов. Као што наши штиоци изгледаю жельно извешће о успеху нашега одбора у Бечу, исто тако изчекивасмо и ми ючер тай одбор, а с нами множтво света, кои се сакупи на колодвору, те дочека бечки влак громовитим „живио!“, а после поздрава веселим песмама видећ весела лица наших заступника, бранивши закон и устав пред престолом милостивога краля. Успех е њихова посланства подпун: изреком бѣ им обећано, да ће се изправити погрешке, починѣне кривим тумаченѣм саборскога пословнила — друго ни тражили нисмо. Саме одлуке нису іоште тако дозреле, да би се могле већ данас потанко на свет изнети, то ћемо моћи учинити тек за кои дан. Управо зато остадоше іоште некои чланови

одбора у Бечу, док се ствар сасвим на крај неизведе, што ће свакако за кои дан бити. (П.)

— Међумурје, кое е 1860 године „чудним начином“ од Хрватске одузето, хоће сада да се одузме и испод управе загребачке бискупие. Тамо е већ у свему мађарски език званичан. Хрвати се бое, ако Међумурје отргну испод бискупие загребачке, да ће онда бити 60,000 међумурских Хрвата помађарени.

— Сад се пориче глас да ће бан Шокчевић бити министар полициє, ер гроф Белкреди задржава ово министарство и надаље. Да е нешто бан Шокчевић постао министром, онда би у министарству аустриском било седам ђенерала, а сад их има само шест.

— О успеху фузионистичке депутациє пишу из Бечa „Политици:“ Влада ние пристала на исканє фузиониста, с тога су неком од њих кући отишли. Зато су казали обема странкама, да се споразумею. Влада — рекоше поедини министри — држи тай конфликт међу обема партиама у хрватском сабору као домаћу ствар саборску, у кою се она несме мешати. Али ако загребачке бирократе неби се опаметиле, онда ће зло проћи. Предстои наименованє нових великих жупана, а у крајњем случаю распустиће се сабор.

— Каноник Болеславски од вараждинскога капитула неће да полаже мандат, као што му е кардинал Хаулик против устава наложио.

НАЙНОВИЕ.
ТЕЛЕГРАМ
уредништву Напредка.

Загреб 1. дек. у 2 сата после подне. Странке у сабору помириле су се. Приседници банскога стола исключую се из сабора. Од стране народно-либералне изабрани су едногласно за подпредседника др. Шухай, за перовође др. Полит и Урпани; а од противне стране за подпредседника др. Суботић, за тайнике маіор Трнски и проф. поп Вебер.

У данашњой седници саборской прочитан е кр. одпис, коим се кардинал Хаулик поставля за локумтенента банске части. (Дакле компромис е тако учинћен, да се потврдило учинћно конституованє саборско, али се избегао биро »крнћга сабора« по свой прилици тиме, што е подпредседник Чепулић са тайницима дао оставку, те су предузети нови избори. Уредн. Напр.)

Пешта 29 нов. Данас е била свечана годишња скупштина мађарске академие.

Загреб 29 нов. Данас е ишао кардинал Хаулик бискупу Штросмаеру на договор, а од фузионистичке странке договараю се са противном странком.

Кардинал Хаулик наименован е за наместника сана банског.

Влада е одобрила конституованє сабора. *Ако се странке непогоде, опуномоћен е бан, да може сабор и распустити.*

Вараждински администратор Погледић скинут е са звания,

Влада непопушта у обзиру на изборе у граници.

Праг. Чешки сабор послаће цару адресу благодарителну и повереня на септембарском манифесту. У адреси иште се поновлено потврђенє и времену сходно развиянє прагматичке санкциє, напоследку моли сабор, да се цар крунише у Прагу као чешки краљ.

Любляна. Словенски посланици у краньском сабору изашли су из седнице, ер су били противни пројекту адресе саборске, коіом би се влада и круни вотум неповереня дао, што е издат септембарски манифест.

Влашка. У Ботушану бесни колера.

Брусел 28 нов. Данас е преминуо белгиски краљ Леополд. Краљевић ће се заклети у недељу као Леополд II.

Париз. Мехички послови задаю бриге цару Наполеону. Да би свою войску из Мехика могао натраг повући, као што то жели североамеричка влада, цар Наполеон удешава, да се у целой Европи врбуе за Мехико една страначка чета од своих 20,000 момака.

Цар Максимилиян готов е одрећи се престола и вратити се у Европу, али Французи га непуштаю. Североамериканци сасвим явно подпомажу републиканску странку у Мехику.

На »Напредак« прима се предплата и за месец декембар. Од 1. до 31. дек. о. г. стои 85 новч.

Наручбине без новаца неће се уважити.

Позив свима госпођама новосадским,

Ко е имао прилике мешати се са сиромасима и несретнима, те тим поводом тражи изворе людской невольи, наћи ће овой узрок поглавито у савршеном недостатку или занемареню ранога воспитания.

Потребити и сиромашни човек већином мора ван своє куће да си тражи потребна ужитка. Муж и жена мораю отуда по читаве дане да остану ван куће, немогу одговорити своє деце обратити потребно старанє, а сирота деца код куће, оставлена сама себи без обране и често без ране, или под хрђавим надвором, не само да су изложена опасности, да страдаю, него им се забаталюю и телесне, душевне и наравствене крепости.

Да би се той невольи помогло, коя люто притискуе посленике, племенити човеколюбци, кои су у животу познали наравствен задатак, а дужност човечности у тежњи за подпомаганєм природнога развитка наравствених и душевних сила своих ближњих, — пробудили су велику идею, да деци сиромашних люди створе уточиште, у коме ће уклонени од опасности унесрећени и запуштеня, наћи закриля, ране, неге, побуђеня за душу и срце.

Тако посташе у почетку овога столећа први заводи за чуванє малене дечице и добротворне и велике последице њиове у далњем току њиовог даљег обстанка тако су све већма появљивале, да у просвештеним земљама европским данас има мало коя већа варош, где неби било едно или више такових уточишта за сиромашну децу.

И међу нашим сагрђанима велики е део сиромашан, потребит, упућен на траженє свога хлеба насуштнога ван своє куће; потоме и овде е права потреба времена, преко изискиванє човечности, да се заведе завод за чуванє оставлене деце.

Да би се овой племенитой мети пут уготовио, я сам си задатак ставила, одушевлена жељом, да би на корист и благо сиромашког становништва вароши ове. у коіой сам нашла други свой завичай, према могућности ограниченог делокруга едне жене, према слабим силама женским, штогод принела.

Приятельско и драговољно предусретанє, одобраванє, кое е моя намера свуда нашла, куда сам се год тога ради досада обратила, даю ти надежде, да моя тежња неће безуспешна остати, и да ће уз помаганє едномислених милосрдних и на пожертвованє готових госпођа, чрез подпору племенитих човеколюбаца, мисао бити благослова пуно дело.

Зато узимам слободу, све госпође, кое хоће да учествую у овом човеколюбном подузећу, узтивајше позвати на 16. (4) о. м. у 3 сата после подне у дворану хотела код „царице Елисавете“ ради договора.

Цель овога договора осниванє е женскога друштва за осниванє завода за чуванє малене дечице.

Добра дела чинити, заузимати се за сиротиню и немоћну дечицу, то е позив жене по њеном срцу и њеном положаю у друштву.

Мария Томековићка
рођ. плем. Фрадлова.

ДАНИЦЕ, *листа за забаву и књижевност*, број 33. донео је ове предмете: „Ум и срце,“ песма † J. Андрејевића; „Воислав,“ приповедка J. Ристића (свршетак;) „Глас са Цетиња,“ песма М. Р. Стојковић; „Мач и муња,“ приповедка М. Јокаије, превео Мита Поповић; (продужење) „Само теби,“ песма од П. Д.; „Стари брица,“ приповедка од Тема, превео Д. Јеврић (продужење; Народна песма буњевачка, саобштио С К. М. из Суботице; „Девица орлеанска,“ по дру Р. Паули; „Књижевна изопачавања,“ од А. Василевића; „Г. Милану Јовановићу,“ од J. Туромана. — Подлистак.

„Даница“ излази сваких 10 дана на табаку и по велика октва. Цена јој је тромесечна 1 фор. 30 новч в. вр. Предплата се шаље уредништву у Н. Сад.

ТРГОВИНА.

Беч 27 нов. Шенице се продало 15,000 вагана. Цене се нису промениле. Раж и Зоб болѣ се држе.

Пешта 28 нов. Прошле седмице била е житна трговина жива и могло се продати на 90,000 вагана шенице, цене скочиле у 5—10 н. по вагану. Ражи се продало 30,000 вагана и цене су се стално одржале на фор. 2.15—2.25 н. Ечам слабо пролазаше, за свинѣ по ф. 1. 40 н. за пиваре ф. 1.75 н. Зоби се продало 20,000 вагана по ф. 1.2—5 н. Кукуруза слабо пролази по ф. 1.60 —75 н. стари, нови ф. 1.60—70 н. За јуни и. г. погођено е 20,000 вагана по 2 ф.

Брашно по старом. — Вуна слабо пролазаше. — Олай од репице слабо пролази, сиров 31 ф. рафинован до ф. 33.50 н. цента.

Комовица 14—15 фор. Шљивовица стара 20—21 нова 15—16 ф. с буретом. Слабо се довози.

Овдашња свињска маст паде на 32 ф. без бурета, са села маст паде са 30 ф. с буретом. Србиянску нису куповали.

Суве шљиве босанске продало се неколико иљада центи по ф. 11—11.25 н. — Меда процеђена довезло се опет до 1000 центи, цена до ф. 14.25 н. Восак рожновски 94 ф. банатски 90 ф. Пекмез од шљива до ф. 9.50 н. Ораси славонски 7 ф. мађарски ф. 7.75 н. србиянски ф. 5.75 н.

Шишарке нешто се продало прима по ф. 10.50 н. Србиянске се довезло 4000 кибли, што ние продато.

Сирове коже нису особито пролазиле, учинѣне коже слабо.

Занати непрестано лоше и лошие, новаца све манѣ и манѣ и малени занатлиє брижно погледа у будућност. Многи занати баш ништа нераде. Многи се надаю од предстоће диете да ће мало болѣ ићи.

Пешта 29 нов. Данас се ние особито продавало, 4500 вагана потиске шенице по ф. 3. 35 н. Раж се држи на цени. — Вода опада.

Беч 29 нов. Данас е дотерано 2566 волова, цена 19—23 ф. цента:

Бечка берза од 1. декембра

Сребро — — — — — — — —	105 25.
Дукати — — — — — — — —	5. 10

ОГЛАСИ.

Одложена овршбена продая.

С овосудским решенѣм од 11 новембра т. г. бр. 544 на 28. новембра т. г. одређена бивша овршбена продая узапћене покретне имовине г. адвоката Андрие Петровића у слѣд одобреня дотичне странке, одлаже се на 19 децембер 1865 у 3 сата после подне на лицу места, на кою се сви кои исте купити желу с овим позиваю. —

Варошки суд у Н. Саду 5. децембра 1865.

варошки судац
289—1—3 Томековић с. р.

Стециште.

Ради попуненя упражнѣног места обштинског бележника у Стеяновци, Велики Радинци и Вогњу овим се расписуе стециште.

Са званием бележника ових трию општина скопчана е годишња плата у готовои новцу од 360 а. вр. без стана.

Кои ово званиє получити жели, нека своє са нужним свидѣтелствама сврху свршени наука, досадашнѣ службе, положеног за бележнике прописаног испита, као и сврху политичног и моралног владаня свог снабдѣвене молбенице до 8 (20) децембра 1865. званию овом поднесу

Од Жуп. Срезког Суда у Руми 8 (20) новембра 1865.

Велики судац,
285—2—3 Бранко Іоановић.

Стециште.

Рада попунѣня упразнѣног места обштинског бележника у Буђановци и Сибачу овим се разписуе стециште. Са званием бележника ових двею обштина скопчана е годишња плата у готовом новцу 300 ф. а. в. и слободан стан.

Кои ово званиє получити жели нека своє са нужним свидѣтельствима сврху свршени наука, досадашнѣ службе, положеног за бележника прописаног испита, као и сврху политичног и моралног владаня свог снабдѣвене молбенице до 8 (20) децембра 1865 званию овом поднесе.

Од жуп. срезког суда у Руми 8 (20) новембра 1865.

Велики судац
286—2—3 Бранко Іоановић.

Натечай.

Од стране жупаниског срезког суда у Иригу у славной жупании сремской отвара се натечай ради избора бележника за обштину Гргуревце и Шулям, кое обе обштине едан нотарияг сачињаваю, и ради тога опредѣлюе се дан на 29 децембер (10 јануар) 1866 у 10 сати пре подне када ће се избор бележнички одржати.

С овим бележничким званием скопчана е годишња плата у обштини Гргуревци у готовом новцу 200 ф.
а у име стана — — — — — — — 24 „
У обштини Шульму у готовом новцу — — 105 „
а у име стана — — — — — — — 16 „
Свега 345 ф.
и 3 фата дрва.

Сви они кои ово званиє получити желе, имаду своє молбенице прописано устроене до заключимо 23 децембра 1865 (4 јануара 1866) овом суду поднети.

Жупаниски сремски суд у Иригу 20 новембра (2 децембра 1865.

284—2—3 Сремски судац Новић.

Оглас.

У бровима 89, 91 и 92 ових новина објављено е, да ће се 65 грла коња из државне ергеле кнежевства Србке у Београду 27 и 29 новембра и 1, 2, 3 и 4 дец. ове године продавати; а у бр. 93 разаслан ближи опис сваког поединог ових грла у изводу инвентара поред ових новина 283—3—3

ГЛАСОВИРИ

3 комада, са и без гвозден-пречага, сви на ногама за ролянѣ, са добрим гласом и звуком, модерне форме, продаю се врло ефтино.

Ради олакшице пристае се и на плаћанѣ на рате; исто тако могу се они и под наим узети.

Ближе се може дознати у редакции овога листа.

291—1—3

ТРГОВИНА ЗА РОБУ НА РИФ

у Новоме Саду код „златног лава“ потребуе едног од млађи спомоћника и едног шегрта.

287—2—2 І. Полит и Син Гавра,

ПЕТ КОНЯ

мрке длаке, од коих два од 15 шака и 3 палца висине, оба здрава и у найбољой снази сачувана, по 6, и 8. години; а три коня од 15 шака и 1 палца висине — два од њих од добре су расе — а сва три еднака у теглѣню, ходу, такођер у подпуной снази и савршено здрави, оштри касачи и за сваки посао добри, по 6. и 7. години. Свих пет коня возе и поедници, ма гди упрегнути били, и два од њих добри су за јаханѣ.

Засада врло приличном ценом продаю се. Даља известия код уредништва „Напредка.“ 288—2—6

Властник, издаватель и одговорни уредник Ђорђе Поповић,

Брзотиском Игнята Фукса у Новоме Саду